

دانشگاه تهران

دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی

پایان نامه فوق لیسانس

تحقیقی پیرامون بررسی بازار نسوجات نسج پشمی در ایران

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر زارعینی

شماره و نحوه درج روی آگهی و نشریه

تاریخ: آذرماه ۱۳۸۰

دانشگاه تهران

دانشگاه علوم اداری و مدیریت بازرگانی

تحقیق پیرامین

پروسی بازار منوجات نخعی و شعی در ایران

۱۳۴۷

پایان نامه فوق لیسانس

استاد راهنما :

جناب آقای دکتر زارععی

هیئت داوران :

د. نور زارععی

د. کتر ستاری

آقایان دکتر بندقی

تمهیه و تقدیم از: قلامرنا حسینی شروسی

دانشجوی فوق لیسانس رشته مدیریت بازرگانی دانشگاه

علوم اداری و مدیریت بازرگانی

تاریخ: آذرماه سال یکم هزار و سیصد و پنجاه و هفتم

این رساله درجه موردی هفتم بهمن ۱۳۴۹ هیئت رسیدگی

با درجه قابل قبول بتصویب رسید

بررسی بازاریابی صنایع نساجی در ایران

فصل اول: مقدمه مختصر از تاریخ صنعت نساجی کشور

۱- بافتگی در دوره صفه

۲- بافتگی در دوره قاجار

۳- صنعت نساجی در زمان اخیر ایران شامل:

دوره اول ۱۳۱۲ الی ۱۳۲۱

دوره دوم ۱۳۲۲ الی ۱۳۲۶

دوره سوم ۱۳۲۶ الی ۱۳۳۴

دوره چهارم ۱۳۳۴ الی ۱۳۴۱

دوره پنجم ۱۳۴۱ الی ۱۳۴۵

دوره ششم از ۱۳۴۵ به بعد

فصل دوم: تولید و مصرف صنایع نساجی در سالهای گذشته:

۱- تولید پارچه‌های نساجی در سالهای گذشته

ب

۲- واردات پارچه‌های نخ

۳- مصرف پارچه‌های نخ در سالهای گذشته

۴- تولید پارچه‌های پشمی در سالهای گذشته

۵- واردات پارچه‌های پشمی

۶- مصرف پارچه‌های پشمی در سالهای گذشته

۸- تولید پارچه‌های نساجی (مشکلات تولید در سالهای گذشته)
- مشکلات نیروی انسانی .

۹- مصرف پارچه‌های نساجی

فصل سوم: بهر بخش مصرف و تولید پارچه‌های نخ و پشمی در سالهای آینده

۱- بهر بخش مصرف پارچه‌های نخ در سالهای آینده

۲- بهر بخش تولید پارچه‌های نخ در سالهای آینده

۳- بهر بخش مصرف پارچه‌های پشمی در سالهای آینده

ج

۴- به بنویسید توید پارچه‌های پشمی در سالهای آینده .

۵- نتیجه سئواییه .

فصل چهارم: سیستم محاسبه قیمت تمام شده :

الف - سمتهای تولیدی

ب - سمتهای خدماتی یا کنکری

فصل پنجم: سیاست بازرانی خارجی دولت و مقررات وارداتی صنایع داخلی و خارجی

۱- سیاست بازرانی خارجی دولت

۲- مقررات وارداتی صنایع داخلی

۳- مقررات وارداتی صنایع خارجی

۴- نتیجه روی گوی اجراء این مقررات

۵- اعلامات بند و در صنایع

د

فصل نهم : بازاریابی عضو جات انجمن پشمی

۱- سیاست موجود بازاریابی نساجی در ایران

۲- مشکلات و معایب بازاریابی کنونی

۳- ارائه پیشنهاد سیستم صحیح توزیع و فروش

نظر سنجی

جدول شماره ۱- نتایج پرسشنامه پیمایشی کشور در سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۶۰

جدول شماره ۲- وضعیت نساجی پشمی در سال ۱۳۶۰

جدول شماره ۳- وضعیت نساجی پشمی در سال ۱۳۶۰

جدول شماره ۴- تولید و صادرات پارچه های پشمی از سال ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۵

جدول شماره ۵- تغییرات نساجی پشمی از سال ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۵

جدول شماره ۶- تغییرات نساجی پشمی از سال ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۵

جدول شماره ۷- تغییرات نساجی پشمی از سال ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۵

بازرگان انتخاب موضوع و روز و روزی

به اینکه ما به صنعت نساجی در ایران کمتر از ۵ سال است که ورود مسکن

از سایر صنایع قدیمی تر بوده در از دست بزرگترین صنعت در ایران به منظور تولید متنوع

در این صنعت گروه بیشتر درباره آن ضروری است.

در این سال تولید صنایع ایران رو با افزایش برده و در این صنعت

در این صنعت به اشتباه اکثر رانامین میماند و گاه نیز ارائه تولید با نام دیگر

این نام در ایران نام آن را در روز به از زکسیر که عراقی بودند است.

از ریفی صنعتی و از ریفی صنعتی و نگاه در مورد آن صنعت نساجی در

توسعه های توسعه یافته ، این صنعت رفته رفته در حال رشد است و از تولید

عراقی و ایران صنعتی منتقل گردید در نتیجه بعضی از کشورها تولید و تولید نساجی

در این کشورها را به جای صنایع باز نمودند .

در این کشورها در سرآینده سعی شود به جای تولید نساجی در این صنعت

آن از بین نماند و انتقال صادر گردد علاوه بر آنکه واحدها و چندین واحد به وجود می‌آیند
 از نمراتشان که عموماً بوده ورق مدارات نیز از آن راز و افزایش یافته و
 بدآمده ارزی کشور با هر مداوم کفک منبسطند .

با توجه به لب فوق و مصرف روز افزون صنعت نساجی مسئله توزیع و فروش
 با روی صحیح اهمیت خاص داشته و از این رو نیز صحیح برای بررسی بازارهای
 موضوعات بسیار ضروری میباشد چون از این طریق به تعادل عرضه و تقاضا توجه
 گردیده و بطلوی و شکستگی را در این صنعت میگرد .

قلمرو تحقیق :

با توجه به موضوع پایان نامه من بنحی که قلمرو تحقیق محدود به بازار نساجی
 موضوعات نساجی یعنی تولید خالص آن در روز صحیحی تاکنون وجود نداشته و در ف
 از نمرات نیز از آن به سیستم صحیح توزیع و فروش میباشد که در این زمینه از
 توجه شده به صورتی که در این رساله میبینیم .

منابع تحقیق

برای جمع آوری و احاطه موضوع مورد بحث از منابع معدوم استفاده گردیده از

قبیل : کتب ، مقالات ، گزارشات و سمعی شده از آمارهای موجود در دفتر آمار

وزارت اقتصاد ، انجمن صنایع و معادن آمار وزارت دارایی نیز استفاده گردید .

روش تحقیق :

در تهیه این پایان نامه از ارقام موجود در منابع و آخذ استفاده گردید و سمعی

شده که به لحاظ ترین مراجع تحقیق دسترسی پیدا نمود . پس از انجام محاسبات

مورد لزوم و استفاده از روش استقراء نتایج قابل قبولی بدست آمد تا بتوان راه حسی

مناسبی برای دولتین پیدا نمودیم صدمح توزیع و فروش ارا را تصور .

فصل اول

مآلمه مختصری از تاریخ صنعت نساجی کشور

شروع رسیدگی و بافندگی در کشور را شور دقیر نمیتوان تعیین نمود کاشفین

و محققین مشرق شناس نیز با ابحاث و تحقیقات خود در ریه عریح و قلمسی را

بدست نداد هاند .

از این در تاریخ صنعت نساجی را تا قبل از دوره سنییه - و برخلافه مآلمه

مناطقیم . صنعت نساجی پیش از قدیم در ایران وجود داشته است زیرا سرنظیر

از اینده استر سکه شورا ایران شناورز بوده و دامداری و تربیت حشم از مآهراتتادی

آنان بود هاست و زمین پاره بافته شده در ایران متعلق به سرحدود . . . سال

قبل از میلاد که خدا ربهایی شور بدست آمده و مریود است به دوره مآلماتی و کهن

و همین در دوره مادها تهیه نساجی کاملاً معمول بوده و عده های از محققان لیباس

پادشاهان هخامنشی را عده از مادیه پیدا کنند .

•

قرن از اسلام در دوران حکومت هخامنشی تهیه لباس های ایران قیمت و ناخو

بحد نعل خود رسید و مدت وجود ارتش های عظیم در این دوران آرایش های

دستی متعددی بر آن تهیه و تولید پارچه وجود داشته است .

تهیه پارچه های ابریشمی رواج پیدا نمود و تجارت ابریشم نیز با صبر و مشورت

صورت صرفه (۱) .

در این دوره بافت پارچه های نرم و لطیف نیز رواج داشته است . پس سراز

هخامنشیان مدت ه قرن در دوران اشکانی ها صنعت خز و نساجی بدون فعالیت

باقی حتی رشد آن روزها صورت بسیار در دوره ساسانیها صنعت نساجی با سایر

صنایع رفته ترقی کرده است و تجارت آن نیز رونق یافته و ماریا نیز برده شده که در

کلیات اشهر مورد استفاده میباشد (۲) .

(۱) رجبزاده ، تقوی سایران اقتصادی (تهران : چاپخانه اتحادیه ، پنداول ،

سال ۱۳۰۹) ، صفحه ۳۶ .

(۲) تاریخ تمدن ایران ساسانی (تهران ، چاپخانه دانشگاه سال

۱۳۲۱) ، صفحه ۲۲۱ .

قدیمی ترین نامت ابریشمی متعلق به دوره ساسانیان است در این دوره

بافت پارچه های پشمی و ابریشمی و حدود محصولات و فرآورده های آنها بسیار کشورهای

فروید و ترقی روه افزایش گذاشت و بازرگانی از مهم ترین کار اینست .

درد دوره تیموریان نیز شهرهای سمرقند و هرات از مهمترین مراکز بافندگی

پارچه های زریفت و نفیس بود .

۱- بافندگی درد دوره صفویه :

درد دوره صفویه کارخانه های بافندگی بسیاری تأسیس یافته و درخشانترین

دوره صنعت بافندگی و نساجی بشمار میرود در این دوره تهیه پارچه های فاخر و

گران قیمت با نقش های بسیار زیبا بعد کمال خود رسید .

با نساجیان و درباریان آن دوره نیز بانسجه فاخر و حتی کرباس و زینبا

هلاله نوابان داشتند و محصولات بافندگی نیز حتی صادرات از آن دوره روئیده صادر

میردیند .

صنعت بافی بازمایش خاص خود که از نظر فنی نیز بی عیب بوده در این

دوره بوجود آمد بسیاری از کارخانه‌های نساجی جزو بی‌توانات صنعتی بود و مراکز

عده بافندگی شهرستانهای یزد - کاشان - اصفهان بودند در آن ابروان بسیاری

متداول می‌بودند بنا بر نوشته شاردن سیاح مشهور فرانسوی که از این کارخانه

بافندگی بازدید نموده که از ۲۲ کارگاه تشکیل می‌شده که هر کدام ۱۵۰ کارگر داشته

در اصفهان موجود بوده.

حدود پارچه‌های ابریشمی و قالی و حریر در صادرات اهمیت خاصی داشته.

۲- بافندگی در دوره ناجاریه :

در این دوره صنعت نساجی با تکیه بر ابزار و تکنیک گذشته و با اینکه نادر شاه

اقدامات اساسی برای احیاء این صنعت نمود ولی به جهت ورود بازار روسیه

داریوش مشیرالانگوسلی باعث از بین رفتن این صنعت و از بین رفتن کارخانه‌ها

گردید.

در سال ۱۸۴۰ میلادی یک هیئت فرانسوی بدربار محمدشاه قاجار

آمد که یکی از اعضا آن هیئت بنام فلاندر درباره نشان پندین میگوید:

«... تا مردم در این کارخانه بافتندگی و سوز دارند که در آنجا مشغول و شال کشوری

بیاورند و اینها را با پولی که در آنجا این شهر در آن دوره صنوبرهای

مهم است میگویند که در آنجا کارخانه سوزند و در آنجا با پولی که در آنجا

کارخانه سوزند از آنجا که کارخانه سوزند در آنجا کارخانه سوزند (۲)»

۲- صنعت نساجی در دوران اخیر ایران:

در دوران اخیر با پیش کردن بافتندگی و نساجی در آنجا کارخانه سوزند در آنجا

سوزند با پولی که در آنجا کارخانه سوزند در آنجا کارخانه سوزند در آنجا

۲-۱- ساختار نساجی در ایران: تحول نساجی در ایران در این سال

اخیراً مجله ناسین با شماره ۵۶: ۲۰۲۱ سپتامبر ۱۹۸۷.

پارچه‌های خارجی و ^{ایمال}تسهیلاتهای خارجی برای جلوگیری از توسعه صنعت نساجی

اجرای آن عملی نبود .

اولین اقدام توسط مرحوم صنایع‌دوله در سال ۱۲۸۰ خورشیدی انجام شد

که دستگاه بافندگی با ۱۲۰۰ دوتک نصب نمود این دستگاه ساخت سوئیس بود (۴) .

بعد از آن در این کارخانه نگهداشته بود که تصحیح شد و در این کارخانه

رشدت‌های تمام رسیدگی حاج رحیم و حاج یوسف قزوینی در تیریز در سال ۱۲۸۱

توسط تجارتخانه قزوینی در اعراد و بن اساسی ترین اقدامات اساسی از آن پس

شد که در آنجا به تدریج شروع و بعد و این صنعت توجه خاصی در ایران و افسی

به توانست از این زمان بعد را در شهر دوره بررسی کنیم .

دوره اول : ۱۳۱۲ الی ۱۳۲۱ :

در این دوره فعالیت بافندگی بیشتر در شهرهای بزرگ و شهرک‌ها به چشم

(۴) سازمان برنامه و صنعت نساجی در ایران (از انتشارات دفتر اطلاعات و گزارشها

انتشاره ۱۳۴۶) صفحه ۵۰ .

اندیشان و افکار - سخنان انجام میگرفت و از تأسیسات کتابخانه های مهم در این دوره

کتابخانه های دانشگاه تهران (۱۳۰۰) بنام وطن (گازتاریخ) در اندیشان و اولین

نارنگه در این کتاب در سال ۱۳۰۹ در شهرستان تالش (سنگار) سردار کتابخانه

سنگار در سنگار و عمیر باقی بنام ویر و بافتنکس به شهر آمد و آن ۱۳۱۰ بود و تالش

۱۳۴۰ در کتابخانه است چشمه های دراز سبیل ریسیاف - بهشتیاف - و آنرا به نام

پشتیاف نامید و در این کتابخانه و در ویر باقی قزوین خود بود آن در زمان

کتابخانه های دانشگاه تهران است این در وهله ای که در این کتابخانه است

به نام ویر و در این کتابخانه است این در وهله ای که در این کتابخانه است

در این کتابخانه است این در وهله ای که در این کتابخانه است

علاوه بر این کتابخانه است این در وهله ای که در این کتابخانه است

و در این کتابخانه است این در وهله ای که در این کتابخانه است

و در این کتابخانه است این در وهله ای که در این کتابخانه است

بنا را افتاد. نتیجه این اقدامات آن شده که در سال ۱۳۲۰ در بخش خصوصی ۲۸ -
 کارخانه با ۱۶۵۸۴۰ دونه و ۱۱۳۲ دستگاه بافندگی بناگرفته بودند حال آنکه
 بخش عمومی فقط دارای ۲ کارخانه با ۵۷۰۰۰ دونه و ۱۲۵۰ دستگاه بود و
 ظرفیت نساجی نساجی قبل از جنگ نیز جدول زیر بوده است (۶۰).

جدول شماره ۱

تعداد مشخصات کارخانه‌های نساجی سال ۱۳۲۰

نوع نسجت	تعداد کارخانه	تعداد دونه‌ها	تعداد ماشینهای بافندگی
ابریشم	۱	۷۳۴۴	۲۲۰
پشم	۷	۲۴۲۵۰	۳۸۱
پنبه	۳۰	۲۲۲۸۴۰	۲۴۸۷
کف	۲	۲۳۶۰	۱۰۰

جمع تولید در این دوره (دستی - ماشینی) جمعا ۱۰ میلیون متر و تریانم است. احتیاج
 کشور را تا این میزان برسد و صرفا هزینه پاره‌پاره نمی‌درجند و ۵/۵ متر در سال برده (۶۰).

(۶۱ و ۶۲) سازمان برنامه، نسجت نساجی در ایران - فاخذ نسبی نسجت ۲ و ۶

دوره پنجم ۱۳۲۲ ای ۱۳۲۶

وزیر بنا، چنانچه در این دوره تمامی فعالیتها و صرفهها را از وضع نادی
 خود خارج ساخت چون از رخصت گاههای واردات پارچه باعث از زیاد تقاضا برای
 منسوجات داخلی شد که با آنکه کارخانههای داخلی روزی تولید میزدند
 باز قیمتها بمررت رفته بود و از عوامل افزایش قیمت نیز وضع مانع بسیار سنگین
 تناسلی که تا ۸۰٪ از درآمد کارخانه ها را شامل میشد بود که چون صاحبان صنایع
 حاضر بپرداخت چنین مالیاتی نبودند با تقاضای جیل برای قرار از پرداخت مالیات
 متوسل می شدند در نتیجه افزایش تقاضا و ترقی قیمت منسوجات تولیدی موادهای
 رایج را صنایع کارخانه ها و سهام ایجاد نمود ولی بحکم عدم ورود اطمینان و نیاز
 به کمی تا صنایع بافتنی و پشمی برای تعویض آنرا دستشان را زودتر از موعد
 مقرر و مستقیم و بر سر خود شدند. در این دوره در بخش عمومی فنون ارتقاء قیمت
 سازد بهر آنکه قیمتها تعیین شده بود با ظرفیت ۱۰۰۰۰ دونه و ۴۰۰ دستساز

بنارافاد و در بخش خصوصی نیز فقط ۱۰ کارخانه پتروفیت ۵۰۰۰۰۰۰ دوت و ۱۵۴۹

دستگاه بافندگی مشغول آری بود (۸)

دوره سوم ۱۳۲۷-۱۳۳۴:

شروع این دوره همان ابتدا از برنامه نفت سالها اول عراقی دولت است که

بعلت کم بودن بعضی از درآمدهای ارزی ضرورتی شدن صنعت نفت در سال ۱۳۲۹

تعدادی از طرح های فوق به برنامه بعد موقوف گردید و از اعتبار ۲ میلیارد برنامه

اول ۵۰۲ میلیون ریال صرف توسعه کارخانه چیت سازی تهران و پرداخت بیسای

تعمیرات کارخانه نساجی شماره ۲ شاهی گردید در این دوره بخش خصوصی نیز

فعالیت زیاد داد و در سال ۱۳۳۴ هم مجددا فعالیت از نساجی شروع شد

تا آنکه در سال ۳۶ دستگاههای بافندگی ۴۶۷۸ و تعداد دوپایه بافندگی

بالغ بر ۳۳۳۱۴۸ گردید که از این مقدار ۳۰۲۴ دستگاه بافندگی ۲۵۱۱۳۸ و

(۸) صنعت نساجی در ایران مآخذ قبلی صفحه ۸

همکار به سفار شخصی خود (۱) با توجه به ارقام فوق الذکر برای تامین احتیاجات

داخلی احتیاج به ورود یاربه بود که در سال ۳۷ هشتاد و شش میلیون متر پارچه نخس

وارد شده که نصف معروف داخلی را تشکیل میداد .

روزنامه کیهان - ۱۳۲۴ - ۱۳۴۱ :

این روزنامه در ۲ سال به سرناهد و مآبادانی در وزارت معادن وارد شده و مقدار

ریالی از جنس اعتبار آن برای طرح نساجی کشور صرفه تولید میسر شده است :

در آستان یاربه نساجیان صنایع :

در آستان این روزنامه میزان عرضه منسوجات کمبود داشت و این در برابر نیاز

فناوری بخش خصوصی برای رشد نساجی دولت و ایجاد دوام به کارخانه های خصوصی

نساجی برپا شده نموده و در آنرا اقدام از طرف بخش خصوصی در دوران توسعه و تکمیل

(۱) شهرین صحیح وزارت صنعت نساجی نخس و ابعاد خصوصی کشور (سازمان

رنامه کیهان - ۱۳۴۱ - صفحه ۱ .